Vlaams Parlement

1150 (2016-2017) – Nr. 2
ingediend op 6 juni 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Herman De Croo

over het ontwerp van decreet

houdende instemming
met het Verdrag van Minamata inzake kwik,
gedaan te Kumamoto op 10 oktober 2013

verzendcode: BUI

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:
Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;
Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;
Rik Daems, Herman De Croo;
Tine Soens, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:
Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Ann Soete, Sabine Vermeulen;
Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;
Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;
Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;
Bart Caron.

Toegevoegde leden:
Stefaan Sintobin;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:
1150 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 30 mei 2017 het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van Minamata inzake kwik, gedaan te Kumamoto op 10 oktober 2013.

1. Inleidende uiteenzetting door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Minister *Joke Schauvliege* zegt dat het Verdrag van Minamata inzake kwik op 10 oktober 2013 werd gesloten in Kumamoto (Japan). Het doel van het verdrag is de emissies van kwik te beheersen en te verminderen. Kwik staat bekend voor de ernst van zijn neurotoxische effecten. Bovendien blijft het langdurig aanwezig in het leefmilieu, geeft het aanleiding tot bioaccumulatie in de voedselketen en kan het zich over lange afstanden verspreiden. Een internationaal en algemeen verbod is dan ook noodzakelijk om de negatieve effecten ervan zo veel mogelijk en doeltreffend te beperken.

Het verdrag pakt het aanbod van kwik aan en stelt beperkingen op de primaire kwikmijnbouw. Het reglementeert de internationale handel in kwik door het opleggen van verplichtingen inzake voorafgaandelijke geïnformeerde toestemming. Het verdrag verbiedt productie, invoer en uitvoer van een aantal kwikhoudende producten. Een aantal productieprocessen waarbij kwik wordt gebruikt, worden verboden of aan voorwaarden onderworpen. Nieuwe toepassingen van kwik in producten en industriële processen moeten worden ontmoedigd.

Het verdrag vereist onder meer dat er maatregelen moeten worden genomen om kwikemissies van industriële activiteiten te verminderen, onder meer door de toepassing van beste beschikbare technieken.

Er moeten ook maatregelen getroffen worden op het vlak van ambachtelijke en kleinschalige goudwinning. Daarnaast zijn er ook bepalingen over de milieuverantwoorde opslag van kwik en kwikafval en het herstel van verontreinigde locaties. Wat het storten betreft, wordt verwezen naar het Verdrag van Bazel om de samenhang tussen de internationale regels te verzekeren.

Er wordt voorzien in specifieke kalenders en uitzonderingen, meer bepaald om rekening te houden met de uiteenlopende situaties in de verschillende delen van de wereld. Wel wordt er gezorgd voor een toename in de tijd van deze verbodsmaatregelen.

Het verdrag voorziet ook in het verlenen van technische en financiële bijstand aan ontwikkelingslanden of landen met een overgangseconomie en stelt een financieel mechanisme in dat tijdig zal voorzien in toereikende en voorspelbare financiële middelen. Europa heeft bij de ontwikkeling van het Verdrag een voortrekkersrol gespeeld, namelijk omdat de Europese Unie (EU) reeds wetgevende initiatieven in die richting had genomen binnen het kader bepaald door de Europese Kwikstrategie gelanceerd in 2005.

Het is de bedoeling dat de EU, samen met de lidstaten, het verdrag op korte termijn ratificeert. Er bestaat reeds uitgebreide EU-regelgeving, waarop het verdrag in grote mate is afgestemd. Er zijn dus geen bijkomende maatregelen meer nodig voor de uitvoering hier.

2. Bespreking

Herman De Croo vraagt wanneer dit verdrag in werking treedt. Hoeveel landen moeten er tot de ratificatie zijn overgegaan om het verdrag uitvoerbaar te maken? Welke zijn de specifieke bevoegdheden van de gemeenschappen en

gewesten enerzijds en het federale niveau anderzijds? Als het om een gemengde bevoegdheid gaat, is er dan nog overleg nodig binnen de daarvoor voorziene organen?

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat het inderdaad om een gemengd verdrag gaat. De instemming door Vlaanderen is dus vereist opdat België het verdrag zou kunnen ratificeren. Het dubbel gemengd karakter werd vastgesteld door de werkgroep Gemengde Verdragen van 24 mei 2013.

Alles wat productnormering is, behoort tot het federale niveau. In een Belgische werkgroep van experten is een overzichtstabel gemaakt, die desgewenst kan worden bezorgd. In grote lijnen is Vlaanderen bevoegd voor de regels inzake emissies en lozingen van kwik in lucht, water en bodem, voor het nemen van maatregelen aangaande het gebruik van tandamalgaam, voor de identificatie van kwikvoorraden, voor verontreinigde locaties en afval. De bepalingen inzake kwikgebruikende industriële processen, productie van kwikhoudende producten, gezondheidsaspecten en vrijstellingen betreffen een gedeelde bevoegdheid.

Het verdrag is bindend vanaf 16 augustus 2017. Op 5 oktober 2016 waren er reeds 32 ratificaties. De eerste Conferentie van de partijen is gepland van 25 tot 29 september 2017. Op 18 mei 2017 is de ratificatie ingediend door de EU, Bulgarije, Denemarken, Hongarije, Malta, Nederland, Roemenië en Zweden.

Karl Vanlouwe vraagt op welke niveaus dit verdrag hier al is bekrachtigd.

Ward Kennes heeft vernomen dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers al goedkeuring heeft verleend. Het is positief dat er blijkbaar werk wordt gemaakt van de ratificatie. Als men de eerste top al in september wil organiseren, dan is dit duidelijk een verdrag waar dynamiek in zit.

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de federale overheid al ingestemd hebben. Voor de Franse Gemeenschap en de Brusselse Commissie voor gemeenschapsbevoegdheden (Commission communautaire commune of COCOM) is de procedure nog lopende.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1, 2, 3 en 4 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 11 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van Minamata inzake kwik, gedaan te Kumamoto op 10 oktober 2013 wordt eveneens eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Herman DE CROO,
verslaggever